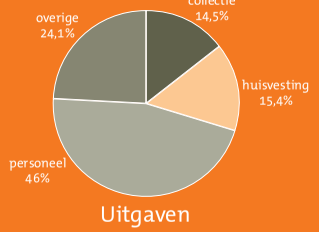
KENGETALLEN 2017

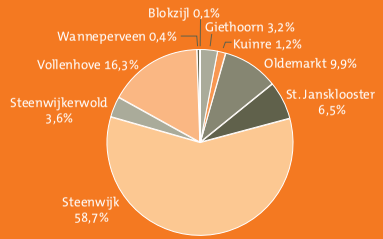
Subsidie	832.139,00
Formatie in fte	8,4
Openingsuren per week	133,5

WERKGEBIED, KLANTEN EN UITLENINGEN

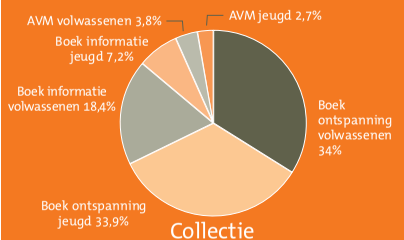
Aantal inwoners gemeente Steenwijkerland	43.448
Bezoekersaantallen totaal	138.988
Aantal leden totaal	10.331
0-18 jaar	6.831
18 jaar en ouder	3.500
Percentage inwoners lid	23,8
Uitleningen totaal (incl. verlengingen)	319.277
Uitleningen per lid	30,9
Uitleningen per inwoner	7,3
Uitleningen per medium	4,9
Uitleningen uitleenposten	876
Uitleningen e-books	8.265
E-book leners	1.025
Aantal school- en instellingsabonnementen	124
RSG Tromp Meesters | leden	1.871
RSG Tromp Meesters | uitleningen | incl. verlengingen	10.159
Facebook volgers	289
Kennislab	720
Twitter volgers	701
Collectie totaal	65.546
Collectie volwassenen	36.850
Collectie jeugd	28.696
Collectie per lid	6,3
Collectie per inwoner	1,5

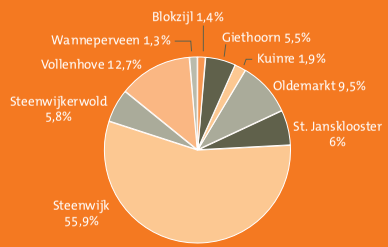
Uitgaven

Uitleningen

Collectie

Leners

de Bibliotheek
Kop van Overijssel

COLOFON

Cijfers:
Geertje Tissingh

Tekst:
Marjolein Lolkema

Directeur:
Hans Hilbers

Bestuursleden:
Dhr. Fokke Rosier | voorzitter
Mevr. Dieuwke Nauta | secretariaat
Mevr. Nancy Kuper | penningmeester
Mevr. Annemieke Teurlinckx
Mevr. Hanneke Heeg

Ontwerp en realisatie:
MOOI graphic studio | Hasselt

JAARVERSLAG 2017

Leren door te doen

de Bibliotheek
Kop van Overijssel

> "Al onze kennis heeft zijn oorsprong in gevoel"
> Leonardo da Vinci

DE BIBLIOTHEEK KOP VAN OVERIJSSEL

Nederlanders associëren de Bibliotheek met boeken. In een Bibliotheek kun je boeken lenen. Punt.
Een andere associatie die mensen met de Bibliotheek hebben is dat het een plek is waar je informatie kunt halen.
Een logische associatie, immers uit boeken kun je veel informatie halen: het verruimt je blik op de wereld waarin we leven.
De Bibliotheek is bij uitstek de plek om wijsheid te vergaren. De Bibliotheek wil alle inwoners in Nederland dan ook een platform bieden voor persoonlijke ontwikkeling, levenslang leren en het ontwikkelen van maatschappelijke kansen.

In de nieuwe Bibliotheekwet, ingevoerd in 2015, staan dan ook de kernwaarden van de Bibliotheek in Nederland:
1. De Bibliotheek is een warenhuis van kennis en informatie
2. De Bibliotheek is een centrum voor ontwikkeling en educatie
3. De Bibliotheek is een inspiratiebron voor lezen en literatuur
4. De Bibliotheek is als een encyclopedie voor kunst en cultuur
5. De Bibliotheek is een podium voor ontmoeting en debat.

De Bibliotheek is hard op weg zich te transformeren van een klassieke Bibliotheek naar een maatschappelijke en educatieve Bibliotheek.

Omdat ons brein gewend is om in vaste patronen en beelden te denken, is het moeilijk dit patroon te doorbreken. Dat de Bibliotheek een flexibele organisatie is en bereid is om te veranderen (en ook daadwerkelijk verandert) wordt door dit patroon nog weleens vergeten. Wie van vaste patronen houdt, zal nooit iets nieuws verzinnen. In de Bibliotheekwereld worden medewerkers keer op keer gemotiveerd mee te bewegen met de vragen van de maatschappij. Door deze flexibele instelling zijn Bibliotheekmedewerkers van de Bibliotheek Kop van Overijssel gedreven om steeds weer iets nieuws te proberen en verwachtingspatronen te doorbreken.

In de Bibliotheek is het nodig dat er veel creatieve denkers zijn. Sommigen denken bij creatieve denkers aan creatieve geesten zoals Rembrandt, Michelangelo of Leonardo da Vinci, maar dat is een misverstand. Creatief denken kan iedereen, je moet vooral 'out of the box' willen denken. Creatief denken is niets meer dan 'iets nieuws bedenken' en juist hierin zijn Bibliotheekmedewerkers sterk. Hier ligt hun kracht. Zij willen leren door te doen. Zij willen elke inwoner de kans geven om te leren door te doen.

In het jaar 2017 is dan ook een belangrijke slag geslagen in de transitie van de klassieke Bibliotheek naar de meer maatschappelijke en educatieve Bibliotheek. In dit jaarverslag laten wij u graag de resultaten zien.

VESTIGINGEN

Verspreid over Steenwijkerland zijn er anno 2017 zeven bibliotheeklocaties, twee afhaal- en brengpunten en een uitleenpost. De vestigingen zijn Steenwijk, Vollenhove, Sint Jansklooster, Giethoorn, Kuinre, Oldemarkt en Steenwijkerwold. Er zijn afhaal- en brengpunten in Wanneperveen en Blokzijl. En een uitleenpost in Kalenberg.

> De mens zal met grote vleugels, doordat hij tegen de weerstand biedende lucht kracht weet te ontwikkelen, met succes de lucht overwinnen en zich op haar verheffen kunnen
> Leonardo da Vinci

LEREN DOOR TE ERVAREN

Overzicht van activiteiten in 2017

HET TER BESCHIKKING STELLEN VAN KENNIS EN INFORMATIE

In de collectie van de Bibliotheek Kop van Overijssel zijn 65.546 materialen opgenomen. Dit betekent een lichte afname ten opzichte van 2016. Via Muziekweb is het voor Bibliotheekleden mogelijk cd's te lenen en via het E-book platform van de Bibliotheek kan er vanuit de luie stoel in huis E-books gedownload worden. Er is zelfs een E-book ambassadeur die uitleg kan geven over het gebruik van E-books op de E-reader, tablet, smartphone of pc. De weg naar het E-book platform wordt steeds vaker gebruikt in Steenwijkerland. Zo waren er in 2015 nog 4.180 uitleningen van E-books, in 2016 is dit gestegen naar 7.827 en in 2017 zijn deze uitleningen gestegen tot 8.265.

HET BIEDEN VAN MOGELIJKHEDEN VOOR ONTWIKKELING EN EDUCATIE

De Bibliotheek Kop van Overijssel faciliteert de Stichting Taal voor het Leven en helpt op die manier de basisvaardigheden van laaggeletterden verhogen. Via het project De VoorleesExpress stimuleert de Bibliotheek Kop van Overijssel de taalontwikkeling van kinderen en verrijkt zij de taalomgeving thuis. Via het project Boekstart worden alle ouders van baby's in Steenwijkerland benaderd en krijgen zij de kans om al op heel jonge leeftijd te starten met taalontwikkeling van hun kind.

Een ander project op het gebied van taalontwikkeling is het project de Bibliotheek op School. Met de Bibliotheek op school slaan onderwijs, Bibliotheek en gemeente de handen ineen en komt er dagelijks aandacht voor leesplezier en mediawijsheid op school én thuis. In Steenwijkerland zijn inmiddels vijf basisscholen die met de Bibliotheek Kop van Overijssel de komende jaren intensief gaan samenwerken om de taalvaardigheid, leesmotivatie en informatievaardigheden van kinderen te vergroten. Dit gebeurt onder andere door middel van een aantrekkelijke en actuele collectie op de scholen, activiteiten voor kinderen, leerkrachten en ouders.

De Bibliotheek Kop van Overijssel is een voorloper op het gebied van Design Thinking in de Bibliotheekwereld. In 2016 werd het KennisLab officieel geopend en hiervan wordt inmiddels intensief gebruik gemaakt, mede dankzij de inzet van vrijwilligers. Jong en oud kunnen zich hier ontwikkelen op het gebied van nieuwe digitale technieken zoals 3d printen en –ontwerpen, lasersnijden en vinyl snijden. Ook zijn er regelmatig workshops binnen het kader Design Thinking.

BEVORDEREN VAN HET LEZEN EN HET LATEN KENNIS MAKEN MET LITERATUUR

Kinderen en jeugd

- Bibliotheekinstructies media educatie
- Groepsbezoeken van schoolklassen
- Klassikaal lenen door schoolklassen
- Voorleesmiddagen
- Kinderboekenweek: theatervoorstelling 'Grootmoeders grote oren' met en van de bekende kinderboekenauteur Jacques Vriens
- Kinderboekenweek: griezelen met maskers (Oldemarkt), griezelen met muziek (Vollenhove), theatersportworkshop (Steenwijk)
- Nationale Voorleesdagen: met voorstellingen en voorlezen bij peuterspeelzalen en het Nationale Voorleesontbijt
- Nationale Voorleeswedstrijd
- Leesclub met kinderen
- Schoen zetten voor Sinterklaas: schoenboekje
- VoorleesExpress
- Boekstart
- De Bibliotheek op School
- Workshops KennisLab
- BBBB beurs (Buik, Baby, Bengel en Boek beurs)
- Fiep tentoonstelling (Fiep Westendorp)
- Kopje Cultuur Jeugdvoorstelling: 'De vrouw en het jongetje'
- Activiteiten van de Bibliotheek zijn opgenomen in het Cultuurmenu van de gemeente Steenwijkerland

Volwassenen

- Nederland Leest 'Robotisering': levensgrote robots bouwen (Steenwijk) en demonstratie van robotica (Vollenhove)
- Workshops KennisLab
- Boekenweek
- Schrijversfestival
- Klik & Tik
- Digisterker
- Haakcafé
- Weken van het Spannende Boek
- Week van de Alfabetisering, met o.a. een symposium
- Maand van de Geschiedenis
- VUSO/Bibliotheek lezingen
- Taalhuis van Taal voor het Leven
- Online cursussen van de Bibliotheek
- Leesclubs
- Schrijfclubs
- Lezingen, zoals Wil Schackman en zijn populaire boek 'De Proefkolonie'

HET ORGANISEREN VAN ONTMOETING EN DEBAT

Bij ontmoeting en debat blijkt uit onderzoek dat inwoners uit Steenwijkerland behoefte hebben aan lokaal talent en lokale discussies. De Bibliotheek speelt in op deze behoefte en op lokale en regionale betrokkenheid door het faciliteren van ontmoetingsplekken. In de vestigingen Oldemarkt, Steenwijk en Vollenhove is gratis Wi-Fi. Tevens zijn er lees- en werkplekken en kan men een kopje koffie of thee gebruiken. In het kader van Nederland Leest was er een lezing over Robotisering. Tijdens deze lezing kregen geïnteresseerden inzage in wat robotisering voor het werk en de directe omgeving kan gaan betekenen. Hierover kon men met elkaar in gesprek gaan.

HET LATEN KENNISMAKEN MET KUNST EN CULTUUR

Via lezingen, workshops en voorstellingen geeft de Bibliotheek Kop van Overijssel alle inwoners uit Steenwijkerland de kans zich te ontwikkelen op het gebied van kunst en cultuur. Zo kwam de in Steenwijkerland bekende boswachter en fotograaf vertellen over zijn nieuwe boek 'Van aalscholver tot zoetwaterkwal' en was er tijdens het Kopje Cultuur in de Bibliotheek een jeugdvoorstelling van het Verteltheater door de vertelambassadeur van Nederland en Vlaanderen Eric Borias. Ook via het Schrijversfestival en VUSO-lezingen was er aandacht voor kunst en cultuur. Via de website www.bibliotheekkopvanoverijssel.nl kan informatie over activiteiten van en nieuws uit de Bibliotheek worden opgezocht, kunnen online cursussen worden gevolgd, kan er gebruik worden gemaakt van de catalogus, boeken worden gereserveerd of verlengd etc.

LEREN DOOR TE VRAGEN

Leden en lenen: de cijfers

In 2017 bestaat het personeelsbestand uit 8,4 fte, dit is 0,4 fte minder ten opzichte van 2015 en 2016. Er zijn 22 medewerkers die parttime in de Bibliotheekfuncties werken. In de bibliotheken werken 25 vrijwillige medewerkers en 5 vrijwillige bestuursleden. Daarnaast werken er nog 36 vrijwilligers via het taalpunt. Ook zijn er 14 vrijwilligers bij de Boek aan Huisdienst en zijn er 6 voorlezers.

De openingstijden van de vestigingen bij de Bibliotheek Kop van Overijssel zijn flink gestegen. Sinds 2014 waren er 60,0 openingsuren. Maar in 2017 waren er maar liefst 133,5 openingsuren. De collectie is licht afgenomen. Het totaal aantal leden bleef bijna gelijk. De Bibliotheek is van 10.653 leden naar 10.331 gegaan. Daarentegen zijn er veel leden via het onderwijs, maar liefst 1.871. In totaal zijn er daarmee 12.326 leden in 2017 bij de Bibliotheek Kop van Overijssel en dat is significant meer dan in 2016. Hiermee scoort de Bibliotheek Kop van Overijssel wederom zij boven het landelijke gemiddelde.

De Bibliotheek Kop van Overijssel blijft investeren in ledenwerf- en ledenbehoud campagnes. Het landelijk gemiddelde van het aantal uitleningen ligt in Nederland op 19 uitleningen per lid. Ook bij de uitleningen scoort de Bibliotheek Kop van Overijssel hoger dan het landelijke gemiddelde. Er zijn 30,9 uitleningen per lid. Wat opvalt is dat de Bibliotheek in Steenwijkerland een belangrijke positie inneemt binnen de gemeenschap. Bezoekers weten steeds vaker de weg naar de Bibliotheek te vinden, bijvoorbeeld voor het lenen van materialen. Anderen voor het volgen van een workshop, het bijwonen van een lezing, het gebruik maken van het KennisLab of gewoon om een krant of tijdschrift te lezen. Liefst 138.988 bezoekers telde de Bibliotheek Kop van Overijssel in het jaar 2017.

> Het niets heeft geen centrum en zijn grenzen zijn het niets
> Leonardi da Vinci

De virtuele of digitale Bibliotheek wordt steeds bekender onder leden en -niet leden. Via de website www.bibliotheek-kopvanoverijssel.nl kan informatie over activiteiten en nieuws uit de Bibliotheek worden opgezocht, maar ook kan er onder andere gebruik worden gemaakt van de catalogus van de Bibliotheek. Ook werd er gebruik gemaakt van apps als VakantieBieb, LuisterBieb, Bibliotheek Wise en de Bibliotheek. De Bibliotheek Kop van Overijssel communiceert steeds vaker via social media zoals Instagram, Twitter en Facebook.

KLANTTEVREDENHEID

Jaarlijks werden in Steenwijkerland door de Bibliotheek Kop van Overijssel klanttevredenheidsonderzoeken gehouden. De wijze waarop verschilde steeds, maar sinds 2015 wordt er samengewerkt met Ruigrok Netpanel. Via een website kunnen klanten uit de Kop van Overijssel zich opgeven voor deelname aan het BiebPanel en elk kwartaal krijgen zij vragen over een onderwerp. In 2016 en 2017 zijn zo gegevens verzameld over onder andere de onderwerpen: toekomst van de Bibliotheek, collectie & informatiefunctie en klanttevredenheid. De uitslagen werden elk kwartaal op de site van de Bibliotheek Kop van Overijssel gepubliceerd en uit de gegevens volgden acties die door de medewerkers van de Bibliotheek zijn uitgevoerd.